

Sivistyslautakunta	§ 41	12.06.2018
Kunnanhallitus	§ 143	03.09.2018
Kunnanhallitus	§ 142	17.05.2021

Ratsastusreitin rakentaminen tilalle 291-410-23-16

Sivltk § 41

Valmistelija: sivistystoimenjohtaja, puh. 040 182 2402

Kansallisen liikuntatutkimuksen 2009-2010 mukaan ratsastusharrastus oli yksi viidestä lajista, jotka ovat lisänneet potentiaalisten harrastajien määrää johdonmukaisesti vuodesta 1994 lähtien. Tutkimuksen ajankohtana harrastus oli yli kaksinkertaistunut 10 vuodessa, ja harrastajia on nykyään n. 170.000 henkilöä (liite 6 artikkeli: Ratsastuksen suosio jatkuvassa kasvussa).

Ratsastus on erittäin merkittävä naisten ja tyttöjen liikuntalaji. Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimuksen 2016 mukaan ratsastus oli 7–29-vuotiaiden keskuudessa kahdeksanneksi suosituin kaikista liikuntamuodoista ja urheilulajeista. Suomen Ratsastajainliiton arvion mukaan joka viides 10–18 vuotiaista tytöistä harrastaa ratsastusta.

SRL:n jäsenmäärä kasvoi aina vuoteen 2013 asti, minkä jälkeen se taittui lievään laskuun. SRL:n kokonaisjäsenmäärä oli 46.898 henkilöä vuoden 2017 lopussa. Näistä 63 % oli aikuisia ja 37 % lapsia tai nuoria. Miespuolisten harrastajien osuus kokonaismäärästä oli 5 %.

Alueellisesti vuoden 2017 lopussa ratsastusharrastajia on eniten Etelä-Suomessa (36 % SRL-jäsenistä), Hämeessä (14 %) ja Lounais-Suomessa (14 %). Alueellinen jakauma näkyy mm. Kuhmoisten lukion ratsastuslinjalle hakeutuvissa opiskelijoissa, sillä lähes kaikki tulevat näiltä alueilta

Ratsastuksesta on tullut yhä suositumpi kilpailu- ja kuntoilumuoto. Kilparatsastuksessa naiset ja miehet ottelevat tasavertaisina samoissa luokissa lukuunottamatta vikellystä. Ratsastuksen olympialajeja ovat este-, kenttä- ja kouluratsastus sekä paralympialaji vammaisratsastus. Muita kilpailulajeja ovat lännen- ja matkaratsastus, valjakkoajo, vikellys sekä islanninhevosten askellajiratsastus. Vaellusratsastus on laji, jossa toistaiseksi ei kilpailla.

Viime vuosina hevosalan erilainen palvelutoiminta, kuten ratsastus-, täysihoito-, matkailu- ja elämyspalvelut ovat lisääntyneet. Hevosta käytetään yhä enemmän kuntoutus- ja hyvinvointipalveluissa sekä green care –toiminnassa, kuten ratsastusterapiassa ja sosiaalipedagogisessa hevostoiminnassa.

Hevosalan suora ja välillinen työllisyysvaikutus on merkittävä, erityisesti maaseudulla. Luonnonvarakeskuksen kyselyn (v. 2017) mu-

kaan hevosalous työllistää henkilötyövuosissa mitattuna saman verran kuin Lapin matkailu ja enemmän kuin vaikkapa metsästys- ja riista-ala. Hevosalalla toimii noin 3.000 yritystä, joista päätoimisia on kyselyn perusteella 42 %. Ala työllistää 15.000 ihmistä koko- tai osa-aikaisesti

(liite 7 LuKe:n tiedote: Hevosala työllistää).

Kuhmoisten yhtenäiskoulun lukion ratsastuslinjalla opiskelija voi suorittaa 10-14 hevoskurssia, joita järjestetään tiiviissä yhteistyössä Kirjonurmen tallin kanssa. Hevoskursseilla voi opiskella ratsastuksen lisäksi mm. hevosen anatomiaa, ruokintaa ja terveydenhoitoa. Ratsastuslukio on hyvä vaihtoehto yhdistää opinnot ja harrastus.

Kirjonurmen talli on Suomen Ratsastajainliiton hyväksymä ratsastuskoulu. Talli on peruskorjattu v. 2012, ja sen alueella on mm. valaistu ratsastuskenttä, maneesi sekä Kuhmoisten Kopseen n. 2.500 m pituinen, maastoratsastukseen turvallinen metsälenkki.

Metsälenkkiä olisi tarkoitus laajentaa Kuhmoisten kunnan omistaman metsätilan alueelle, jolloin lisälenkkiä muodostuisi 1.500 m (600 m tallin maalla + 900 m kunnan maalla) maastoratsastuksen turvallisuusnäkökohdat huomioiden (ei tienylityksiä). Metsätalouden toimenpiteiden kannalta reitistä ei ole haittaa.

Reitin rakentamiseen haetaan rahoitusta maaseutuohjelmasta (Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma), jonka avulla kehitetään maaseutua sen asukkaiden aloitteesta ja paikallislähtöisesti hankkeiden avulla. Rahoitusta voi hakea yleishyödylliseen kehittämis- tai investointihankkeeseen sekä yrityksen kehittämiseen.

Tukea voi saada hankkeesta riippuen 20–90 % kuluista, ja sitä voivat hakea maaseutualueilla toimivat alle 10 henkilötyövuotta työllistävät yritykset. Lisäksi hakijoina voivat olla yhteisöt, esimerkiksi yhdistykset, oppilaitokset ja säätiöt.

Hankkeen suunnittelu ja toteutus neuvotellaan yhteistyössä Kirjonurmen tallin ja Kuhmoisten Kopse ry:n edustajien kanssa syksyn 2018 aikana.

Kunta voi perustaa hevosten käyttöön tarkoitettuja yleisiä reittejä ulkoilulaissa määriteltynä ulkoilureitteinä. Liitteenä 8 kartta, johon ratsastusreitti on kokonaisuudessaan merkitty.

Hallintosäännön 6 luvun 1§:n mukaan kunnanhallitus ratkaisee asiat jotka koskevat maankäyttösopimuksia.

Sivistystoimenjohtajan ehdotus: Sivistyslautakunta esittää kunnanhallitukselle, että

1. se myöntää luvan suunnitella ja toteuttaa ratsastusreitit kunnan tilalle nro 291-410-23-16 liitteenä 8 olevan karttapiiroksen mukaisesti, ja

2. kunnanhallitus nimeää ratsastusreitit hankeneuvotteluihin henkilön.

Päätös: Sivistystoimenjohtaja muutti ehdotustaan:

Sivistyslautakunta esittää kunnanhallitukselle, että

1. se myöntää luvan suunnitella ja neuvotella ratsastusreitit yhteistyössä Kopse ry:n ja Kirjonurmen tallin kanssa tilalle 291-410-23-16 liitteenä 8 olevan karttapiiroksen mukaisesti, ja
2. kunnanhallitus nimeää ratsastusreitit hankeneuvotteluihin henkilön.

Khall § 143

Hallintojohtajan ehdotus: Kunnanhallitus

1. myöntää luvan suunnitella ja neuvotella ratsastusreitit yhteistyössä Kopse ry:n ja Kirjonurmen tallin kanssa tilalle 291-410-23-16 liitteenä 2 olevan karttapiiroksen mukaisesti, ja

2. nimeää ratsastusreitit hankeneuvotteluihin henkilön.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanhallitus päätti nimetä ratsastusreitit hankeneuvotteluihin valtuutettu Martti Kankkusen.

Khall § 142

Valmistelija: sivistystoimenjohtaja, puh. 040 182 2402

Ratsastusreitit hankesuunnittelu ja toteutus aloitettiin yhteistyössä Kirjonurmen tallin ja Kuhmoisten Kopse ry:n edustajien kanssa syksyllä 2018. Sitten Kuhmoisten Kopse on hakenut hankkeelle rahoitusta Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta. Koska suunniteltu ratsastusreitti kulkee myös kunnan maalla, tarvitaan hankemuksen liitteeksi vuokrasopimus tai todistus maankäyttöikeudesta Kuhmoisten kunnan ja Kuhmoisten Kopse ry:n välillä vähintään 10 vuoden ajaksi.

Hallintojohtajan ehdotus: Kunnanhallitus päättää

1. hyväksyä liitteenä 8 olevan maankäyttösopimuksen Kuhmoisten kunnan ja Kuhmoisten Kopse ry:n välillä tilalle 291-410-23-16 sekä liitteenä 9 olevan ratsastusreitit karttapiiroksen mukaisesti, ja

2. valtuuttaa vs. sivistystoimenjohtajan allekirjoittamaan ko. maankäyttösopimuksen.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.